

Total number of printed pages-11

1 (Sem-1) BCM 1

2023

COMMERCE

Paper : BCM0100104

(Business Organisation and Management)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Choose the correct option of the following :
1×8=8

নিম্নলিখিতৰ পৰা সঠিক উত্তৰ বাছি উলিওৱা :

- (i) What is the primary advantage of the 'Brick and Click' Model ?

'ব্ৰিক আৰু ক্লিক' আৰ্হিৰ প্ৰাথমিক সুবিধাটো কি?

- (a) No need for physical space

কায়িক স্থানৰ প্ৰয়োজনীয়তা নাই

- (b) Offer flexibility to customers in terms of shopping mode

Contd.

গ্ৰাহক সকলক ক্ৰয় পদ্ধতিৰ ক্ষেত্ৰত নমনীয়তা
প্ৰদান কৰে

(c) Completely online

সম্পূৰ্ণৰূপে অনলাইন

(d) No digital presence needed

ডিজিটেল উপস্থিতিৰ প্ৰয়োজন নাই

(ii) Which of the following is not typically
a step in strategic planning process ?

নিম্নলিখিত কোনটো সাধাৰণতে কৌশলগত পৰিকল্পনা
প্ৰক্ৰিয়াৰ এটা পদক্ষেপ নহয় ?

(a) Environmental scanning

পৰিবেশ স্কেনিং

(b) Formulation of strategy

কৌশলৰ সূত্ৰীকৰণ

(c) Execution of employee
performance reviews

কৰ্মচাৰীৰ প্ৰদৰ্শন পৰ্যালোচনাৰ বাস্তৱায়ন

(d) Strategy implementation

কৌশলৰ বাস্তৱায়ন

(iii) In the communication process, who is
responsible for decoding the message ?

যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়াত বাৰ্তাটো ডিকোড কৰাৰ দায়িত্ব
কাৰ ওপৰত ?

(a) Sender

প্ৰেৰক

(b) Medium

মাধ্যম

(c) Receiver

গ্ৰহণকাৰী

(d) Feedback channel

গ্ৰহণকাৰীৰ চেনেল

(iv) A self-confident leader whose
personality and action influence people
to behave in certain ways is called

এজন আত্মবিশ্বাসী নেতা যাৰ ব্যক্তিত্ব আৰু কাৰ্যই
বহুজনক নিৰ্দিষ্ট আচৰণ কৰিবলৈ প্ৰভাৱিত কৰে তেওঁক
তলত উল্লিখিত কোন ধৰণৰ নেতা বুলি গণ্য কৰা হয় ?

(a) Participative leader

ভাগীদাৰী নেতা

(b) Charismatic leader

সম্বোধিত ব্যক্তিত্বৰ নেতা

(c) Autocratic leader

একচ্ছত্রী নেতা

(d) Permissive leader

অনুমতিদায়ক নেতা

(v) Which of the following is not within the formal process of communication ?

নিম্নোক্ত কোনটো সংযোগৰ আনুষ্ঠানিক প্ৰক্ৰিয়াৰ ভিতৰত নপৰে?

(a) Encoding

সংকেতিকৰণ

(b) Interpreting

অৰ্থ ভাঙনি

(c) Decoding

সঙ্কেতোদ্ধাৰ

(d) Feedback

গ্ৰহণকাৰীৰ মতামত

(vi) The plan to achieve overall organisational goals is called

সংগঠনৰ সামগ্ৰিক লক্ষ্য অৰ্জনৰ বাবে কৰা পৰিকল্পনাক নিম্নোক্ত কোনটোৰ দ্বাৰা বুজায়?

(a) Strategic plan

গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিকল্পনা

(b) Tactical plan

কৌশলগত পৰিকল্পনা

(c) Operational plan

কাৰ্যকৰণীয় পৰিকল্পনা

(d) Standing plan

অৱস্থান পৰিকল্পনা

(vii) Motivation is a stimulation of mind under the management function of

কৰ্মপ্ৰেৰণা এক মানসিক উৎসাহবৰ্ধক হিচাপে নিম্নোক্ত কোনটো পৰিচালনাৰ কাৰ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত?

(a) Directing

নিৰ্দেশনাৰ কাৰ্য

(b) Organising

সংগঠনৰ কাৰ্য

(c) Controlling

নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰ্য

(d) Co-ordinating

সমন্বয়ৰ কাৰ্য

(viii) Organisation where expert assistance is provided to the line managers are সংগঠন, য'ত বৈখিক পৰিচালক সকললৈ বিশেষজ্ঞৰ সহায়ত যোগোৱা হয় সেইবোৰ হৈছে

(a) Line organisation

বৈখিক সংগঠন

(b) Functional organisation

ক্রিয়াত্মক সংগঠন

(c) 'Line and staff' organisation

বৈখিক আৰু কৰ্মী সংগঠন

(d) Project organisation

প্রকল্প সংগঠন

2. Write short answers on the following : (any six)

2×6=12

নিম্নোক্ত বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(i) Why do companies prefer for franchising ?

কোম্পানীসমূহে 'ফ্ৰেঞ্চাইজিং' কিয় বাছনি কৰে?

(ii) Write briefly two techniques commonly used in the decision making process.

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত সঘনে ব্যৱহাৰ হোৱা দুটা প্ৰণালী সংক্ষেপে লিখা।

(iii) Briefly state the relationship between planning and controlling in management.

পৰিচালনাত পৰিকল্পনা আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ মাজৰ সম্পৰ্ক সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) List three essential trait of an effective leader.

এজন কাৰ্যকৰী নেতাৰ তিনিটা অপৰিহাৰ্য বৈশিষ্ট্য তালিকাভুক্ত কৰা।

(v) Write the main features of Theory X.

তত্ত্ব X-ৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

(vi) Mention the problem of dual accountability in matrix organisation.

মেট্ৰিক্স সংগঠনত চিহ্নিত যৌথ দায়বদ্ধতাৰ সমস্যাসমূহৰ উল্লেখ কৰা।

(vii) List out at least two areas where managerial control is considered necessary.

পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৱশ্যকীয় বুলি ভবা কমপক্ষেও দুটা ক্ষেত্ৰৰ উল্লেখ কৰা।

(viii) Creativity in decision making.

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত সৃজনশীলতা।

(ix) What is virtual organisation ?

ভাৰ্চুৱেল সংগঠন কি?

(x) What is work from home ?

ঘৰৰ পৰা কাৰ্য মানে কি?

3. Answer **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$

নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Explain the concept of strategic planning.

কৌশলগত পৰিকল্পনাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Define 'bounded rationality' and its role in decision making.

'সীমাবদ্ধ যুক্তিবাদ'ৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত ইয়াৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) What are the three core elements of delegation of authority ?

ক্ষমতা প্ৰত্যায়নৰ তিনিটা মূল উপাদান কি?

(iv) Discuss the factors that can affect an individual's motivation in the workplace.

কৰ্মস্থলত এজন ব্যক্তিৰ অনুপ্ৰেৰণাত প্ৰভাৱ পেলাব পৰা কাৰক কেইটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(v) Explain the steps in decision making.

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰাত অবলম্বন কৰিবলগীয়া পদক্ষেপসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(vi) What is the laissez-faire or free-rein leadership style ? In what type of teams or setting would this leadership style be most effective ?

'Laissez-faire' নেতৃত্ব শৈলী কি? কোন ধৰণৰ দল বা পৰিবেশত এই নেতৃত্ব শৈলী সৰ্বাধিক কাৰ্যকৰী হ'ব?

(vii) Explain Matrix organisation structure.

Matrix সংগঠনিক গাঁঠনিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(viii) Why is informal organisation no less important than formal organisation ?

অনানুষ্ঠানিক সংগঠন কিয় আনুষ্ঠানিক সংগঠনতকৈ কম গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ধৰা নহয়?

4. Answer **any two** of the following :

10×2=20

নিম্নোক্ত যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Discuss in detail the difference between micro, meso and macro environment in business.

ব্যৱসায়ৰ ক্ষুদ্ৰ, মেচ' আৰু বৃহৎ পৰিবেশৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য বহলাই আলোচনা কৰা।

(ii) Elaborate on the *four* pillars of corporate social responsibility. (Economic, legal, ethical and philanthropic obligation)

নিগমত সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ চাৰিটা মূল স্তম্ভৰ বিষয়ে বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা। (অৰ্থনৈতিক, আইনী, নৈতিক আৰু দানশীল দায়িত্ব)

(iii) Discuss the role of IT and social media in communication in business organisation.

ব্যৱসায় সংগঠনত তথ্য প্ৰযুক্তি আৰু সামাজিক মাধ্যমৰ যোগাযোগৰ ক্ষেত্ৰত কি ভূমিকা আছে সেই সন্দৰ্ভত আলোচনা কৰা।

(iv) What are the some potential failure reasons and success factors for business process re-engineering ?

ব্যৱসায় প্ৰক্ৰিয়া পুনৰ-অভিযান্ত্ৰিকীকৰণৰ সম্ভাৱ্য ব্যৰ্থতাৰ কাৰণ আৰু সফলতাৰ উপাদান কি কি?

(v) Evaluate the importance of work-life balance in today's corporate environment.

বৰ্তমানৰ কৰ্পৰেট পৰিবেশত কৰ্ম-জীৱন ভাৰসাম্যৰ গুৰুত্ব মূল্যায়ন কৰা।

Total number of printed pages-8

1 (Sem-1) BCM 3

2023

COMMERCE

Paper : BCM0100304

(Indian Financial System)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the questions from the following as per direction : 1×8=8

নিৰ্দেশ অনুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) “Financial System is basically involved with the transfer of fund from the surplus sector to deficit sector of the economy.”

(Whether the statement is True **or** False)

“বিত্তীয় ব্যৱস্থাই মূলতে অৰ্থনীতিৰ বাহিৰণ্ডৰ পৰা ঘাটি খণ্ডলৈ পুঁজিৰ হস্তান্তৰেকে বুজায়।”

(কথাষাৰ সচা নে মিছা লিখা)

Contd.

- (b) Money Market in India is regulated by RBI. (Write True or False)

ভাৰতীয় মুদ্রা বজাৰখন ভাৰতীয় বিজাৰ্ড বেংকৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (c) Name the first development bank of India.

ভাৰতৰ প্ৰথম উন্নয়নী বেংকটোৰ নাম লিখা।

- (d) Which of the following is not a nationalised commercial bank?

- (i) Punjab National Bank
(ii) United Bank of India
(iii) Bank of Baroda
(iv) Federal Bank

(Choose the correct option)

তলৰ কোনটো ৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যিক বেংক নহয়?

- (i) Punjab National Bank
(ii) United Bank of India
(iii) Bank of Baroda
(iv) Federal Bank

(সঠিক উত্তৰটো লিখা)

- (e) Asset-based and _____-based Service Constitute Financial Services.

সম্পত্তি-ভিত্তিক আৰু _____ ভিত্তিক সেৱাত বিত্তীয় সেৱা গঠন হয়।

- (i) Cash

নগদ

- (ii) Fee

মাচুল

- (iii) Share

অংশ

- (iv) Debenture

ঋণপত্ৰ

- (f) High interest rate is paid on Current Account. (Write True or False)

চলিত হিচাবত উচ্চ সুতৰ হাৰ আদায় দিয়া হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (i) Correct

শুদ্ধ

- (ii) Incorrect

অশুদ্ধ

(g) In India, mutual fund scheme was first started in :

ভাৰতত প্ৰথম উমৈহতীয়া পুঁজি আঁচনি আৰম্ভ হৈছিল :

- (i) 1964 / ১৯৬৪ চন
- (ii) 1987 / ১৯৮৭ চন
- (iii) 1992 / ১৯৯২ চন
- (iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(h) National Stock Exchange (NSE) was established in the year

ভাৰতীয় ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ তলৰ কোনটো চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ?

- (i) 1995 / ১৯৯৫ চনত
- (ii) 1992 / ১৯৯২ চনত
- (iii) 1997 / ১৯৯৭ চনত
- (iv) 1990 / ১৯৯০ চনত

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

2. Answer **any six** questions of the following in about **50** words each : $2 \times 6 = 12$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছটা প্ৰশ্নৰ ৫০টা শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা :

(a) What is financial system ?

বিত্তীয় ব্যৱস্থা কি ?

(b) Mention *two* distinguishing features of capital market.

মূলধনী বজাৰৰ দুটা গুণগত বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Explain *two* sub-markets of Indian money market.

ভাৰতীয় মুদ্রা বজাৰৰ দুটা উপবজাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) State *two* differences between money market and capital market.

মুদ্রা বজাৰ আৰু মূলধনী বজাৰৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(e) Give the meaning of Financial Services.

বিত্তীয় সেৱাৰ অৰ্থ লিখা।

(f) What is leasing ?

লিজিং কি ?

- (g) State *two* objectives of IRDAI.
IRDAI ৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (h) State *two* objectives of SEBI.
(SEBI) ছেবিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (i) What is Balanced Mutual Fund?
ভাৰসাম্য উমৈহতীয়া পুঁজি কি?
- (j) Give the meaning of Pension Fund with examples.
পেঞ্চন পুঁজি মানে কি উদাহৰণৰ সৈতে লিখা।

3. Answer **any four** of the following questions in about **200** words each : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ প্ৰায় ২০০টা শব্দৰ ভিতৰত যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) Describe the functions of Indian financial system.
ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ কাৰ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
- (b) Explain the classification of Capital Market.
মূলধনী বজাৰৰ শ্ৰেণীবিভাগ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain the characteristics of Non-Banking Financial Institutions.
অনা-বেংকিং বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) State the benefits of venture capital.
ভেনচাৰ মূলধনৰ সুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
- (e) State the features of financial services.
বিত্তীয় সেৱাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (f) Explain the regulatory role of PFRDA.
PFRDA ৰ বিধিগত ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
- (g) Discuss the organisational setup of the RBI.
RBI ৰ সাংগঠনিক দিশ আলোচনা কৰা।
- (h) Discuss the various types of bank.
বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বেংক আলোচনা কৰা।

4. Answer **any two** questions in about **600** words each : $10 \times 2 = 20$

প্ৰতিটো ৬০০টা শব্দৰ ভিতৰত নিম্নোক্ত প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss various components of developed financial system.
উন্নত বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the constituents of money market and their role in economic development of a country.

মুদ্রা বজাৰৰ গঠন আৰু এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতিত ইয়াৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(c) Describe the functions of a bank.

বেংকৰ কাৰ্যাৱলী বৰ্ণনা কৰা।

(d) Discuss the role of RBI as regulator and supervisor in financial system of our country.

আমাৰ দেশৰ বিত্তীয় ব্যৱস্থাত ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু পৰিদৰ্শক হিচাপে ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(e) Discuss in detail the functions of SEBI.

SEBI ৰ কাৰ্যাৱলী পুংখানুভাৱে আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-15

1 (Sem-1) BCM 2

2023

COMMERCE

Paper : BCM0100204

(Financial Accounting)

(বিত্তীয় হিচাপৰক্ষণ)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Select the appropriate answers of the questions from the following: $1 \times 8 = 8$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ সঠিক উত্তৰ নিৰ্বাচন কৰা :

(a) Accounting gives information on

হিচাপৰক্ষণে তথ্য দিয়ে

(i) financial states of the organisations

সংগঠনবোৰৰ বিত্তীয় অৱস্থাৰ

Contd.

- (ii) income and cost for the managers
ব্যৱস্থাপক সকলৰ বাবে আয় আৰু ব্যয়ৰ
- (iii) company's tax liability for a particular year
এটা নিৰ্দিষ্ট বছৰত কোম্পানী এটাৰ কৰ' দায়বদ্ধতাৰ
- (iv) All of the above
ওপৰোক্ত সকলোবোৰ

(b) Which of the accounting principles state that companies and owners should be treated as separate entities ?

কোনটো হিচাপৰ নীতিয়ে কয়মে কোম্পানী আৰু ইয়াৰ মালিক সকলক পৃথক পৃথক সত্তা বুলি বিবেচনা কৰা উচিত ?

- (i) Money measurement concept
মৌদ্ৰিক পৰিমাণৰ ধাৰণা
- (ii) Business entity concept
ব্যৱসায়িক অস্তিত্বৰ ধাৰণা
- (iii) Periodicity assumption.
সময়কালৰ অভিধাৰণা
- (iv) Going concern concept
গতিশীল প্ৰতিষ্ঠানৰ ধাৰণা

(c) Accounting principles are generally based on

হিচাপৰ নীতিসমূহৰ ভিত্তি হ'ল

- (i) objectivity
বস্তুনিষ্ঠতা
- (ii) subjectivity
ব্যক্তিগত বিবেচনা অনুযায়ী
- (iii) convenience in recording
লিপিবদ্ধকৰণৰ সুবিধা অনুযায়ী
- (iv) None of the above
ওপৰোক্ত এটাও নহয়

(d) Ind AS 9 is related to
ভাৰতীয় হিচাপৰ ৯ মান সম্পৰ্কিত

- (i) revenue recognition
ৰাজহ স্বীকৃতিৰ সতে
- (ii) accounting for fixed asset
স্থায়ী সম্পত্তিৰ হিচাপ ৰক্ষণৰ সতে
- (iii) leases
লীজৰ সতে
- (iv) depreciation accounting
অৱক্ষয় হিচাপৰ সতে

(e) Amount spent on increasing the seating capacity in a cinema hall is a

কথাছবিগৃহৰ আসনৰ সুবিধাৰ ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে হোৱা ব্যয়

(i) revenue expenditure

ৰাজহ ব্যয়

(ii) capital expenditure

মূলধনী ব্যয়

(iii) both revenue and capital expenditure

মূলধনী আৰু ৰাজহ ব্যয় দুয়োটাই

(iv) None of the above

ওপৰোক্ত এটাও নহয়

(f) Excess of debit in the Profit and Loss Account is known as

লাভ-লোকচান হিচাপৰ অতিৰিক্ত ডেবিটক জনা যায়

(i) gross loss

মুঠ লোকচানৰ ৰূপত

(ii) gross profit

মুঠ লাভৰ ৰূপত

(iii) net loss

প্রকৃত লোকচানৰ ৰূপত

(iv) net profit

প্রকৃত লাভৰ ৰূপত

(g) Profit and Loss Account is also known as

লাভ-লোকচান হিসাব জনা যায়

(i) statement of affairs

সম্পদৰ বিবৃতি হিচাপেও

(ii) income statement

আয়ৰ বিবৃতি হিচাপেও

(iii) statement of operation

কৰ্মৰ বিবৃতি হিচাপেও

(iv) statement of labours

শ্রমৰ বিবৃতি হিচাপেও

(h) In hire purchase system the buyer charges depreciation on the

ভাড়া ক্ৰয় পদ্ধতিত ক্ৰেতাই অৱক্ষয় নিৰ্ধাৰণ কৰে

(i) cash price

নগদ মূল্যৰ ওপৰত

- (ii) future market price
ভবিষ্যতৰ বজাৰ দামৰ ওপৰত
- (iii) hire purchase price
ভাড়া ক্ৰয়ৰ দামৰ ওপৰত
- (iv) middle price
মধ্যমূল্যৰ ওপৰত

2. Answer in brief **any six** questions : $2 \times 6 = 12$

যিকোনো ছটা প্ৰশ্নৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (i) Mention *any two* of the users of financial accounting information.
বিত্তীয় হিচাপৰ তথ্যৰ যিকোনো দুটাৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (ii) What is the basic difference between Accounting Standard and Generally Accepted Accounting Principles ?
হিচাপৰ মানকসমূহ আৰু সাধাৰণত গ্ৰহণযোগ্য হিচাপৰ নীতিৰ মৌলিক পাৰ্থক্য কি ?
- (iii) What is the significance of Accounting Standards ?
হিচাপৰ মানকসমূহৰ তাৎপৰ্য্য কি ?

(iv) Explain in brief the meaning of matching concept in the measurement of income.
আয় নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত মিলকৰণৰ ধাৰণাৰ অৰ্থ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(v) How are expenses recognised under AS 9 ?
হিচাপৰ ৯নং মানক অনুসৰি ব্যয় কেনেদৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয় ?

(vi) What is revenue receipt ?
ৰাজহ প্ৰাপ্তি মানে কি ?

(vii) What is the significance of inventory valuation ?
মজুত পণ্য মূল্যায়নৰ তাৎপৰ্য্য কি ?

(viii) What is the basic advantage of computerised accounting ?
কম্পিউটাৰৰ যোগেদি ৰখা হিচাপৰক্ষণৰ মূল সুবিধা কি ?

(ix) What is the basic difference between hire purchase system and instalment payment system ?
ভাড়া ক্ৰয় পদ্ধতি আৰু কিস্তিত ক্ৰয় পদ্ধতিৰ মৌলিক পাৰ্থক্য কি ?

(x) How do you define accounting software package ?

হিচাপৰক্ষণৰ বাবে চফটৱেৰৰ পেকেজৰ সংজ্ঞা লিখা।

3. Answer **any four** questions in short : $5 \times 4 = 20$

যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চমুকৈ লিখা :

(a) Mention the qualitative characteristics of accounting information.

হিচাপ তথ্যৰ গুণগত বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Write the meaning of the following accounting principles :

নিম্নলিখিত হিচাপৰ নীতিবোৰৰ অৰ্থ লিখা :

(i) Cost concept

ব্যয়ৰ ধাৰণা

(ii) Consistency

নিৰন্তৰতা

(c) What are the objectives of measurement of business income ?

ব্যবসায়ৰ আয় পৰিমাপ কৰাৰ উদ্দেশ্য কি ?

(d) Write the differences between capital expenditure and revenue expenditure. What is capital receipt ? $3 + 2 = 5$

ৰাজহ ব্যয় আৰু মূলধনী ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য লিখা। ৰাজহ প্ৰাপ্তি মানে কি ?

(e) Write the advantages and disadvantages of hire purchase system. $3 + 2 = 5$

ভাড়া ক্ৰয় পদ্ধতিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।

(f) Write a note on accounting system of a dependent branch.

নিৰ্ভৰশীল শাখাৰ হিচাপ ব্যৱস্থাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(g) What are the features of Tally 9 ?

টেলী' ৯ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি ?

(h) Write the basic differences of manual accounting and computerised accounting.

হাতেৰে কৰা হিচাপৰক্ষণ আৰু কম্পিউটাৰে কৰা হিচাপৰক্ষণৰ মূল পাৰ্থক্য লিখা।

4. Answer **any two** questions : $10 \times 2 = 20$

যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) From the following Trial Balance of M/s. Gupta Enterprise, prepare Trading and Profit and Loss account for the year ended on 31st March, 2023 : $4 + 6 = 10$

মেচাৰ্চ গুপ্তা এন্টাৰপ্ৰাইজৰ নিম্নলিখিত মিলকৰণ বিবৃতিৰ বাবে ব্যবসায় হিচাপ আৰু লাভ লোকচান হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা :

Particulars (বিবরণ)	Dr. (ডেবিট) Rs.	Cr. (ক্রেডিট) Rs.
Capital (মূলধন)	—	4,00,000
Drawings (আহরণ)	50,000	
Opening Stock (আৰম্ভণি মজুত পণ্য)	75,000	
Purchases (ক্ৰয়)	4,20,000	
Sundry Creditors (সাধাৰণ পাওনাদাৰ)		75,000
Sales (বিক্ৰী)		8,10,000
Sundry Debtor (সাধাৰণ দেনাদাৰ)	1,20,000	
Freight inward (ক্ৰয়ৰ ওপৰত ভাড়া)	20,000	
Discounts (বাট্টা)	16,000	28,000
Commissions (দস্তাৰি)	12,000	14,000
Returns (ফিৰং হিচাপ)	16,000	20,000
Salaries (বেতন)	1,20,000	
Rent, Rates and Taxes কৰ, ভাড়া, হাৰ	40,000	
Postage, Telegrams and Telephone ডাক, টেলিগ্ৰাম, টেলিফোন	25,000	
Loan (ঋণ)		3,00,000
Interest (সুদ)	20,000	
Brand Name and Design পণ্যৰ চিনাক্তকৰণৰ নাম আৰু নক্সা	60,000	
Furniture (আচবাৰ)	3,50,000	
Advertisement (বিজ্ঞাপন)	1,00,000	
Cash in Bank (বেংকত থকা টকা)	1,50,000	
Cash in hand (হাতত থকা টকা)	63,000	
Duty drawbacks ঘূৰাই পোৱা ৰপ্তানি শুল্ক		10,000
Total (মুঠ) :	16,57,000	16,57,000

Other information (অন্য তথ্য) :

- Closing Stock Rs. 1,70,000.
মজুত পণ্য।
  - Depreciate Furniture @ 10% p.a.
আচবাৰৰ অৱক্ষয় বছৰি @ ১০% ধৰিবা।
  - The enterprise spent heavy expenditure in advertisement for launching new product which is to be written off over 5 yrs.
ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানখনে নতুন এটা উৎপাদনৰ প্রতিষ্ঠা লাভৰ বাবে বিজ্ঞাপনৰ নামত সৰহ পৰিমাণে ধন খৰছ কৰে যাক ৫ বছৰৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণৰূপে অবলিখন কৰা হ'ব।
  - Salary Outstanding Rs. 12,000
অনাদায়ী দৰমহা
  - Salary Paid in Advance Rs. 10,000
অগ্রিমভাৱে পৰিশোধিত দৰমহা
- (b) On 1st April, 1998 A Ltd. purchased from B Ltd. five trucks under hire purchase system, Rs. 5,00,000 being paid on delivery and balance in five instalments of Rs. 7,50,000 each payable annually on 31st March. The vendor charges 5 per cent p.a. interest on yearly balances. The cash price on five trucks was Rs. 37,50,000.

You are required to show Trucks Account and B. Ltd. Account in the Ledger Book of A Ltd. Company.

পহিলা এপ্রিল, 1998 তাৰিখে A লিমিটেড B লিমিটেডৰ পৰা ভাড়া ক্ৰয় পদ্ধতিত 5 খন ট্ৰাক কিনিলে। ট্ৰাক কেইখন গ্ৰহণ কৰাৰ দিনটোতে 5,00,000 টকা পৰিশোধ কৰিলে বাকী বছৰি 7,50,000 টকাকৈ পাছটাকিন্তিত প্ৰতিবছৰৰ 31 মাৰ্চত পৰিশোধ কৰিলে। বিক্ৰেতাই অনাদায়ী ধনৰ ওপৰত বছৰি 5% সুদ আৰোপ কৰিলে পাছখন ট্ৰাকৰ সৰ্বমুঠ মূল্য 37,50,000 টকা। A Ltd-ৰ বহীত ট্ৰাকৰ হিচাপ আৰু B Ltd-ৰ হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা।

- (c) Hari Brothers of Kolkata has a branch at Ranchi and in order to maintain strict control on stock, invoices goods to the branch at selling price which is cost plus $33\frac{1}{3}\%$. From the following particulars, prepare Branch Stock Account, Branch Debtors Accounts and Goods Sent to Branch Account.

$$4+4+2=10$$

কলিকাতাৰ হৰি ব্ৰাদাৰ্ছৰ বাঁহীত এটা শাখা আছে। মজুত পণ্যৰ ওপৰত কঠোৰ নিয়ন্ত্ৰণ বখাৰ বাবে শাখালৈ বিক্ৰী দামত (য'ত খবছৰ ওপৰত ৩৩% লাভ ধাৰ্য কৰা হয়) দ্ৰব্যসমূহ চালান দিয়ে।

নিম্নলিখিত তথ্যৰ ভিত্তিত শাখাৰ মজুত পণ্যৰ হিচাপ আৰু শাখাৰ দেনাদাৰ হিচাপ আৰু শাখালৈ দ্ৰব্যপঠিওৱাৰ হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা।

	Rs.
Stock on 1st April, 2022 (Invoice Price)	15,000
পহিলা এপ্রিল' ২০২২ৰ মজুত পণ্য (চালানী দাম)	
Debtors on 1st April, 2022	11,400
পহিলা এপ্রিল' ২০২২ৰ দেনাদাৰ	
Goods invoiced to Branch during the year (Invoice Price)	67,000
বছৰটোত শাখালৈ চালান দিয়া দ্ৰব্য (চালানী দামত)	
Sales at Branch (শাখাত বিক্ৰী)	
Cash (নগদ)	31,000
Credit (বাকী)	37,400
Cash received from debtors	40,000
দেনাদাৰৰ পৰা প্ৰাপ্ত ধন	
Bad debt written off	250
অনুদ্ধাৰনীয় ঋণৰ অৱলিখন	
Discount allowed to customer	300
গ্ৰাহকক দিয়া বাট্টা	
Expenses at Branch	6,700
শাখাত হেৰা ব্যয়	
Stock on 31st March, 2023	13,400
৩১ মাৰ্চ' ২০২৩ ত সামৰণি মজুত পণ্য	

(d) Assam Motor Service Co. buys a motor car on instalment payment system from Hind Motors Ltd. on 01.01.2018 under which payment is to be made on December 31 each year for 4 years @ Rs. 50,000 per annum, interest being calculated @ 5% p.a. The cash down price of the car is Rs. 1,77,300. Depreciate the car @ 10% p.a. on diminishing balance method.

Prepare Motor Car Account, Hind Motors Ltd. Account and Interest Suspense Account in the books of Assam Motors Service Co. for four years.

Assam Motors Service Co.-এ কিস্তিক্রয় পদ্ধতিত Hind Motors Ltd -ৰ পৰা 01.01.2018 তাৰিখত এটা মটৰ গাড়ি ক্ৰয় কৰে। প্ৰতি বছৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ 31 তাৰিখত বছৰি 50,000 টকাকৈ চাৰি বছৰ আদায় দিয়া হব আৰু বছৰি 5% হাৰে সূত হিচাপ কৰা হব। গাড়িখনৰ নগদ মূল্য আছিল 1,77,300 টকা। ক্ৰমহাসমান পদ্ধতিত বছৰি 10% হাৰে গাড়িখনৰ অৱক্ষয় ধৰা হব।

Assam Motors Service Co.-ৰ বহীত চাৰি বছৰৰ বাবে তলত দিয়া হিচাপবোৰ প্ৰস্তুত কৰা :

- (i) Motor Car Account
- (ii) Hind Motors Ltd. Account
- (iii) Interest Suspense Account

(e) Explain the procedures for setting Accounting Standards in India.

ভাৰতবৰ্ষত হিচাপৰ মানক গঠন কৰাৰ পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

Total number of printed pages-8

4 (Sem-1/CBCS) BUSL

2023

COMMERCE

(Honours Core)

Paper : COM-HC-1026

(Business Laws)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Choose the correct answer of the following :
(any ten) 1×10=10

নিম্নোক্ত বিকল্পসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :
(যিকোনো দহটাৰ)

(a) A contract with minor is an example of
নাবালকৰ সৈতে চুক্তি হৈছে ইয়াৰ এক উদাহৰণ

(i) valid contract

বৈধ চুক্তি

(ii) void contract

বাতিল চুক্তি

Contd.

(iii) voidable contract
বাতিলযোগ্য চুক্তি

(iv) illegal contract
অবৈধ চুক্তি

(b) In which state of India, the Sale of Goods Act, 1930 is not applied
ভাৰতৰ কোন খন ৰাজ্যত সামগ্ৰী বিক্ৰী আইন, 1930
প্ৰয়োগ কৰা নহয়

(i) Assam
অসম

(ii) Sikkim
ছিকিম

(iii) Jammu and Kashmir
জম্মু আৰু কাশ্মীৰ

(iv) Goa, Daman, and Diu
গোৱা, দমন আৰু দিউ

(c) The Limited Liability Partnership Act
came into force on :

সীমিত দেনা অংশীদাৰী আইন কোন তাৰিখৰ পৰা বলবৎ
হৈছে :

(i) 31st March, 2008
৩১ মাৰ্চ, ২০০৮

(ii) 31st March, 2009
৩১ মাৰ্চ, ২০০৯

(iii) 1st April, 2009
১ এপ্ৰিল, ২০০৯

(iv) 31st July, 2009
৩১ জুলাই, ২০০৯

(d) The Indian Partnership Act came into
force on :

ভাৰতীয় অংশীদাৰী আইন কোন তাৰিখৰ পৰা বলবৎ
হৈছে :

(i) 1st October, 1932
১ অক্টোবৰ, ১৯৩২

(ii) 31st October, 1932
৩১ অক্টোবৰ, ১৯৩২

(iii) 1st November, 1932
১ নৱেম্বৰ, ১৯৩২

(iv) 1st December, 1932
১ ডিচেম্বৰ, ১৯৩২

(e) The Right to Information Act, 2005
came into force on :

তথ্যৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫ কোন তাৰিখৰ পৰা বলবৎ
হৈছে —

(i) 12th March, 2005
১২ মাৰ্চ, ২০০৫

(ii) 12th July, 2005
১২ জুলাই, ২০০৫

- (iii) 12th October, 2005
১২ অক্টোবৰ, ২০০৫
- (iv) 12th November, 2005
১২ নৱেম্বৰ, ২০০৫
- (f) Not all agreements are contracts.
সকলো বন্দবস্ত চুক্তি নহয়।
(i) Correct (শুদ্ধ)
(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)
- (g) Offer is defined u/s 2 (a) of the Contract Act, 1872.
প্রস্তাবৰ চুক্তি আইন, ১৮৭২ ৰ ২ (ক) অনুসৰি সংজ্ঞায়িত কৰা হৈছে।
(i) Correct (শুদ্ধ)
(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)
- (h) The Principal Debtor is the person who gives a guarantee in a guarantee contract.
জামিন চুক্তিত জামিন দিয়া ব্যক্তিজন হ'ল মূল ঋণগ্রহীতা।
(i) Correct (শুদ্ধ)
(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)
- (i) There are two parties in a bill of exchange.
বিনিময় বিলৰ দুটা পক্ষ থাকে।
(i) Correct (শুদ্ধ)
(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)

- (j) The Chief Information Commissioner under the Right to Information Act is appointed by the President of India.
তথ্য অধিকাৰ আইন অনুসৰি মুখ্য তথ্য আয়ুক্তক ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে নিযুক্তি দিয়ে।
(i) Correct (শুদ্ধ)
(ii) Incorrect (অশুদ্ধ)

2. Answer of the following questions : 2×5=10
নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) What is void agreement ?
বাতিল বন্দবস্ত কাক বোলে ?
- (b) What is Contract of Indemnity ?
ক্ষতিপূৰণৰ চুক্তি মানে কি ?
- (c) What is unpaid seller ?
অপ্রদত্ত বিক্রেতা কোন ?
- (d) Write *any two* differences between sale and agreement to sell.
বিক্ৰী আৰু বিক্ৰী বন্দবস্তৰ মাজত যিকোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (e) State different types of negotiable instrument.
হস্তান্তৰযোগ্য দলিলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

3. Answer **any four** of the following questions :
5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write the essentials of a valid acceptance.

বেধ স্বীকৃতিৰ অত্যাৱশ্যকীয় উপাদানসমূহ লিখা।

- (b) Distinguish between Conditions and Warranties.

মুখ্য চৰ্তসমূহ আৰু গৌণ চৰ্তসমূহৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

- (c) Mention the penalties that can be imposed on a Public Information Officer for failing to provide information.

যথা সময়ত তথ্য যোগান ধৰিব নোৱাৰিলে ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়াৰ ওপৰত কেনেধৰণৰ জৰিমনা বিহা হয়।

- (d) State the liabilities of partners under the Limited Liability Partnership Act.

সীমিত দেনা অংশীদাৰী আইনৰ অধীনত অংশীদাৰৰ দেনাবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (e) Explain the procedures of registration of partnership firm.

অংশীদাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ পঞ্জীয়নৰ কাৰ্যপ্ৰণালীসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Distinguish between bills of exchange and promissory note.

বিনিময় বিল আৰু প্ৰতিশ্ৰুতি পত্ৰৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

4. Answer **any four** of the following questions in **600** words each :
10×4=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :
(প্ৰতিটো ৬০০ শব্দৰ ভিতৰত)

- (a) What is quasi contract? Describe the rules relating to quasi contracts.

2+8=10

সদৃশ চুক্তি কাক বোলে ? সদৃশ চুক্তি সম্পৰ্কীয় নিয়মবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Discuss the rights and duties of bailor.

জিন্মাদাতাৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) What is Contract of Sales ? State the essentials of a Contract of Sale.

2+8=10

বিক্ৰীৰ চুক্তি কি ? বিক্ৰী চুক্তিৰ অত্যাৱশ্যকীয় বিষয়সমূহ উল্লেখ কৰা।

- (d) (i) Distinguish between holder and holder-in-due course. 5+5=10

ধাৰক আৰু যথাবিহিত ধাৰকৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

- (ii) Distinguish between bill of exchange and cheque.

বিনিময় পত্ৰ আৰু ধনাদেশৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(e) Define partnership. Explain the different types of partners. 2+8=10

অংশীদাৰিত্বৰ সংজ্ঞা লিখা। অংশীদাৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(f) State the features of limited liability partnership. Distinguish between limited liability partnership and company. 5+5=10

সীমিত দেনা অংশীদাৰিত্বৰ বৈশিষ্ট্য বোৰ উল্লেখ কৰা। সীমিত দেনা অংশীদাৰী আৰু কোম্পানীৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(g) What does Right to Information mean? State the process of obtaining information under RTI. 2+8=10

তথ্যৰ অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? তথ্যৰ অধিকাৰ আইনৰ অধীনত তথ্য আহৰণ কৰা পদ্ধতিটো উল্লেখ কৰা।

(h) Explain different forms of dissolution of partnership firm.

অংশীদাৰী প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ অৱসায়নৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Total number of printed pages-19

4 (Sem-1/CBCS) MICE/ISM

2023

COMMERCE

(Honours Generic)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

(Microeconomics)

Paper : COM-HG-1016

OPTION-B

(Investing in Stock Market)

Paper : COM-HG-1026

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

(Microeconomics)

Paper : COM-HG-1016

1. (A) Answer the following questions :

1×5=5

তলৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(i) What is the shape of demand curve, if $E_d = \alpha$.

যদি $E_d = \alpha$ হয়, তেন্তে চাহিদা ৰেখাৰ আকৃতি কেনেবুৱা হয়?

(ii) Mention a property of indifference curve.

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ এটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।

(iii) What is production function ?

উৎপাদন ফলন বুলিলে কি বুজা?

(iv) Draw AR and MR under perfect competition.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ AR আৰু MR ৰেখা অংকন কৰা।

(v) Who's name is associated with Revealed Preference theory of consumer behaviour ?

গ্ৰাহকৰ অগ্ৰাধিকাৰ পচন্দৰ তত্ত্বটোৰ উদ্ভাৱক কোন?

(B) Choose the correct answer : 1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছনি কৰা :

(i) 'Price of the commodity is the factor of Demand'. (True/False)

'বস্তুৰ দাম হৈছে চাহিদাৰ উপাদান।'

(শুদ্ধ/ভুল)

(ii) Total cost is the summation of :

(a) Total Fixed Cost and Total Variable Cost

(b) Average Cost and Marginal Cost

(c) Real Cost and Money Cost

(d) Selling Cost and Opportunity Cost

মুঠ ব্যয়ৰ সমষ্টি হৈছে

(a) মুঠ স্থিৰ ব্যয় আৰু মুঠ পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়

(b) গড় ব্যয় আৰু প্ৰান্তিক ব্যয়

(c) প্ৰকৃত ব্যয় আৰু মুদ্রা ব্যয়

(d) বিক্ৰী ব্যয় আৰু সুযোগ ব্যয়

(iii) What is the root cause of Economic Problem ?

- (a) Investment
- (b) Saving
- (c) Scarcity
- (d) Population

অর্থনৈতিক সমস্যার প্রধান কাৰণ কি ?

- (a) বিনিয়োগ
- (b) সঞ্চয়
- (c) দুৰ্লভতা
- (d) জনসংখ্যা

(iv) If the price of Lux is falling relative to Rexona, then the demand for

- (a) Lux will increase
- (b) Rexona will increase
- (c) Lux and Rexona will increase
- (d) Lux and Rexona will decrease

যদি লাক্সৰ দাম ৰেক্সোনাৰ মাধ্যমত হ্রাস হয়, তেন্তে চাহিদাৰ পৰিমাণ

- (a) লাক্সৰ বাঢ়িব
- (b) ৰেক্সোনাৰ বাঢ়িব
- (c) লাক্স আৰু ৰেক্সোনাৰ বাঢ়িব
- (d) লাক্স আৰু ৰেক্সোনাৰ হ্রাস পাব

(v) Oligopoly market means

- (a) competition among large firms
- (b) competition among few firms
- (c) competition among few buyers
- (d) competition among buyers and sellers

স্বল্প প্রতিযোগিতামূলক বজাৰ হৈছে

- (a) বহু ব্যৱসায়ীৰ মাজত হোৱা প্রতিযোগিতা
- (b) কম সংখ্যক ব্যৱসায়ীৰ মাজত হোৱা প্রতিযোগিতা
- (c) কম সংখ্যক গ্ৰাহকৰ মাজত হোৱা প্রতিযোগিতা
- (d) ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত হোৱা প্রতিযোগিতা

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention *two* important properties of indifference curve.

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ দুটা ধৰ্ম উল্লেখ কৰা।

(b) Mention *two* conditions of expansion path.

সম্প্রসাৰণ পথৰ দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

(c) State *two* assumptions of Revealed Preference theory.

অগ্ৰাধিকাৰ পছন্দৰ তত্ত্বটোৰ দুটা অভিধাৰণা লিখা।

(d) Write *two* measuring methods of price elasticity of demand.

দৰ চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকৰ দুটা পৰিমাপক পদ্ধতি লিখা।

(e) Define normal good with example.

উদাহৰণসহ স্বাভাৱিক দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any four** questions given below :
5×4=20

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the possibilities of price discrimination under monopoly market.

একচেতীয়া বজাৰৰ দৰবিভেদীকৰণৰ সম্ভাৱনীয়তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) State and explain the cross-elasticity of demand.

চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপক উল্লেখ কৰি ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Analyze the 'Prisoner Dilemma' approach under oligopoly market.

স্বল্প প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ 'প্ৰিজনাৰ ডাইলেমা' তত্ত্বটো বিশ্লেষণ কৰা।

(d) What is economic efficiency ? How can it be explained under monopolistic competition ?

অর্থনৈতিক দক্ষতা বুলিলে কি বুজা? ইয়াক কেনেদৰে একাধিক প্রতিযোগিতামূলক বজাৰত পাব পাৰি, আলোচনা কৰা।

(e) Discuss deadweight loss under monopoly market.

একচেতীয়া বজাৰৰ মৃতবোজা লোকচানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Mention the fundamental assumptions of perfect competition.

পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মৌলিক অভিধাৰণা কেইটা উল্লেখ কৰা।

4. Answer from the following questions :
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is producer surplus ? Discuss producer surplus in terms of average variable cost curve and demand curve.

2+8=10

উৎপাদনকাৰীৰ উদ্ভূত বুলিলে কি বুজা? গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয় ৰেখা আৰু চাহিদা ৰেখাৰ মাধ্যমত উৎপাদকাৰীৰ উদ্ভূত আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss equilibrium Price-output determination of firm and industry under perfect competition. 5+5=10

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠান আৰু উদ্যোগৰ ভাৰসাম্য দাম আৰু বস্তুৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Distinguish between fixed cost and variable cost. Explain short run total cost curve in terms of FC and VC.

3+7=10

স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়ৰ মাধ্যমেৰে হ্ৰস্বকালৰ মুঠ ব্যয় ৰেখা বিশ্লেষণ কৰা।

Or / অথবা

What is long run average cost curve? Explain it in terms of short run averages cost curves. 3+7=10

দীৰ্ঘকালৰ গড় ব্যয় ৰেখা বুলিলে কি বুজা? হ্ৰস্বকালৰ গড় ব্যয় ৰেখাৰ মাধ্যমত ইয়াক আলোচনা কৰা।

(c) State and discuss the laws of return to scale in terms of isocost line and isoquant curves. 3+7=10

সম ব্যয় আৰু সম-পৰিমাণৰ ৰেখাৰ মাধ্যমেৰে প্ৰতিদান বিধিটো উল্লেখ কৰি আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is oligopoly market? Mention its basic features. Explain price leadership model under such market. 2+3+5=10

স্বল্প বিক্ৰেতাৰ বজাৰ মানে কি বুজা? ইয়াৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। এনে বজাৰৰ অন্তৰ্গত দৰ-নেতৃত্ব তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss income effect and substitution effect in terms of price-change. 10

দৰ পৰিবৰ্তনৰ মাধ্যমত আয় বিপাক আৰু বিকল্প বিপাকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

উৎপাদনকাৰীৰ উদ্বৃত্ত বুলিলে কি বুজা? গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয় ৰেখা আৰু চাহিদা ৰেখাৰ মাধ্যমত উৎপাদকাৰীৰ উদ্বৃত্ত আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss equilibrium Price-output determination of firm and industry under perfect competition. 5+5=10

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠান আৰু উদ্যোগৰ ভাৰসাম্য দাম আৰু বস্তুৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Distinguish between fixed cost and variable cost. Explain short run total cost curve in terms of FC and VC.

3+7=10

স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়ৰ মাধ্যমেৰে হ্ৰস্বকালৰ মুঠ ব্যয় ৰেখা বিশ্লেষণ কৰা।

Or / অথবা

What is long run average cost curve? Explain it in terms of short run averages cost curves. 3+7=10

দীৰ্ঘকালৰ গড় ব্যয় ৰেখা বুলিলে কি বুজা? হ্ৰস্বকালৰ গড় ব্যয় ৰেখাৰ মাধ্যমত ইয়াক আলোচনা কৰা।

(c) State and discuss the laws of return to scale in terms of isocost line and isoquant curves. 3+7=10

সম ব্যয় আৰু সম-পৰিমাণৰ ৰেখাৰ মাধ্যমেৰে প্ৰতিদান বিধিটো উল্লেখ কৰি আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is oligopoly market? Mention its basic features. Explain price leadership model under such market. 2+3+5=10

স্বল্প বিক্ৰেতাৰ বজাৰ মানে কি বুজা? ইয়াৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। এনে বজাৰৰ অন্তৰ্গত দৰ-নেতৃত্ব তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss income effect and substitution effect in terms of price-change. 10

দৰ পৰিবৰ্তনৰ মাধ্যমত আয় বিপাক আৰু বিকল্প বিপাকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain consumer equilibrium in terms of indifference curve.

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ মাধ্যমত ভোক্তাৰ ভাৰসাম্য আলোচনা কৰা।

OPTION-B

(Investing in Stock Market)

Paper : COM-HG-1026

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Which of the following options is not available in India ?

তলত দিয়া কোনটো বিকল্প ভাৰতবৰ্ষত পৰ্য্যাপ্ত নহয়।

(i) Commodity futures (দ্রব্য ভবিষ্যত)

(ii) Index options (সূচী বিকল্প)

(iii) Index future (সূচী ভবিষ্যত)

(iv) Commodity options (দ্রব্য বিকল্প)

(b) Which of the following statements is valid for mutual funds in India ?

ভাৰতবৰ্ষত সামূহিক পুঁজিৰ ক্ষেত্ৰত তলত দিয়া কোনটো উক্তি বৈধ?

(i) Entry load is allowed

প্ৰবেশ লোডৰ অনুমতি

(ii) Exit load is not allowed

প্ৰস্থান লোডত অনুমতি দিয়া নহয়

(iii) Exit load is allowed in some cases

কিছুমান ক্ষেত্ৰত প্ৰস্থান লোডত অনুমতি দিয়া হয়

(iv) Entry load is not allowed

প্ৰবেশ লোডৰ অনুমতি দিয়া নহয়

(c) Forward contracts are traded only through stock exchange.

(Whether the statement true or false)

অগ্ৰবৰ্তী চুক্তি একমাত্ৰ ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰতহে ক্ৰয় বিক্ৰয় কৰা হয়।
(উক্তিটো ভুল নে শুদ্ধ)

(d) Insider trading can be _____.

(illegal only/both legal and illegal)

ইনচাইডাৰ ব্যবসায় _____।

(অবৈধ/বৈধ আৰু অবৈধ দুয়োটাই)

(e) The sponsor of a mutual fund is similar to the _____ of a company.

(i) director

(ii) shareholder

(iii) promoter

(iv) auditor

সামূহিক পুঁজিৰ পৃষ্ঠপোষক এটা কোম্পানীৰ _____ ৰ সমকক্ষ।

(i) সঞ্চালক

(ii) অংশধাৰক

(iii) প্ৰবৰ্তক

(iv) হিচাপ পৰীক্ষক

(f) Commodity derivatives are used only for hedging.

(Whether the statement true or false)

দ্রব্য উদ্ভূট নথি কেৱল হেজিংৰ বাবে ব্যৱহাৰ হয়।

(উক্তিটো ভুল নে শুদ্ধ)

(g) When was NIFTY (National Stock Exchange Fifty) established ?

কেতিয়া NIFTY (ৰাষ্ট্ৰীয় ষ্টক বিনিময় ফিফটি) স্থাপন কৰা হৈছিল?

(i) 1992

(ii) 1998

(iii) 1996

(iv) 1994

(h) Write the full form of CARE.

CARE ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(i) Derivatives trading on equity products were introduced in Indian capital market in June _____. (2000/2001)

সমাংস দ্রব্যৰ ওপৰত উদ্ভূট লেনদেন বা ব্যৱসায় ভাৰতীয় মূলধনী বজাৰত _____ চনৰ জুন মাহত প্ৰবৰ্ত্তন কৰা হয়। (২০০০/২০০১)

(j) On which date SEBI made compulsory trading of shares of all the companies listed in stock exchange in 'demat' form ?

কোনটো তাৰিখত SEBI এ অংশ বা নিৰাপত্তা পত্ৰৰ লেনদেনৰ ক্ষেত্ৰত তালিকাভুক্ত কোম্পানীসমূহে 'ডিমেট ফৰ্ম' ব্যৱহাৰৰ বাধ্যতামূলক কৰা হয়।

(i) 2nd January, 2000

২ জানুয়াৰী, ২০০০ চন

(ii) 1st April, 2002

১ এপ্ৰিল, ২০০২ চন

(iii) 1st April, 2005

১ এপ্ৰিল, ২০০৫ চন

(iv) 2nd January, 2002

২ জানুয়াৰী, ২০০২ চন

2. Answer the following questions in not more than 50 words each : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নৰ প্ৰত্যেকৰে প্ৰায় ৫০ টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the major stock indices in India ?

ভাৰতবৰ্ষৰ ষ্টক সূচীৰ প্ৰধান প্ৰকাৰসমূহ কি কি?

(b) What is meant by the term 'investment' ?

'বিনিয়োগ' বুলিলে কি বুজা?

(c) Mention two advantages of investment in mutual fund.

সামূহিক পুঁজিত বিনিয়োগৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(d) What is meant by stock order ?

ষ্টক অৰ্ডাৰ বুলিলে কি বুজা?

(e) Give the meaning of the term 'derivative'.

উদ্ভূট নথিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any four** of the following questions in about **200** words each : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ প্ৰত্যেকৰে প্ৰায় ২০০ টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা :

- (a) Distinguish between open ended and close ended mutual fund.

মুক্ত পৰিসীমা আৰু বন্ধ পৰিসীমাৰ যৌথ পুঁজিৰ পাৰ্থক্য লিখা।

- (b) Give a brief note on significance of NAV in mutual fund scheme.

উমৈহতীয়া পুঁজি আঁচনিত NAV ৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কত এটি টোকা লিখা।

- (c) What is the significance of moving average ?

মোভিং এভাৰেজৰ তাৎপৰ্য্য কি লিখা ?

- (d) Explain the different drawbacks of derivatives.

উদ্ভূট নথিৰ বিভিন্ন আঁসোৱাহসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (e) What is the meaning of options ? State the features of an option contract.

বাচিলোৱা বা বিকল্প অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা ? বাচিলোৱা বা বিকল্প চুক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

- (f) What are the benefits of online trading of stock ? Explain.

অনলাইন ষ্টক ব্যৱসায়ৰ সুবিধাসমূহ কি কি ? বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer the following questions : (**any four**)
 $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Stock market reflects the general economic conditions prevailing in the country and hence, it is considered as the economic barometer of a country. Discuss.

এখন দেশৰ সৰ্ব্বমুঠ আৰ্থিক পৰিবেশ ষ্টক বজাৰে প্ৰতিফলিত কৰে, সেয়েহে ইয়াক দেশ এখনৰ আৰ্থিক মাপক বা বেৰোমিটাৰ বুলি কোৱা হয়। আলোচনা কৰা।

- (b) Give the concept of risk. What are the various risk associated with investment in securities market ? Explain.

$2 + 8 = 10$

বিপদ আশংকাৰ ধাৰণাটো লিখা। নিৰাপত্তা পত্ৰ বজাৰত বিনিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন বিপদ আশংকা বোৰ কি কি ? বৰ্ণনা কৰা।

- (c) Discuss the various sources of financial information needed to take a sound investment decision.

সুস্থ বিনিয়োগ সিদ্ধান্ত এটা গ্ৰহণ কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিন্ধীয় তথ্যৰ উৎস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (d) Briefly discuss the various types of investment avenues available for the investor.

বিনিয়োগকাৰীৰ বাবে উপলব্ধ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিনিয়োগ ক্ষেত্ৰসমূহ সংক্ষিপ্তে আলোচনা কৰা।

- (e) Describe briefly the various types of mutual funds available for investment.

বিনিয়োগৰ বাবে উপলব্ধ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উম্মেহতীয়া পুঁজি সংক্ষিপ্তে বৰ্ণনা কৰা।

- (f) What is derivative ? State the advantages of derivative trading. Who are the participants of derivative market ?

2+4+4=10

ডিৰাইভেটিভ বা উদ্ভট নথি কি? উদ্ভট বা ডিৰাইভেটিভ ব্যৱসায়ৰ সুবিধাসমূহ কি কি? উদ্ভট বা ডিৰাইভেটিভ বজাৰৰ অংশগ্ৰহণকাৰীসমূহ কোন?

- (g) Briefly explain the mechanism of trading in currency derivatives.

উদ্ভট বা ডিৰাইভেটিভ মুদ্ৰা ব্যৱসায়ৰ কৌশল ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) What is company analysis ? Who are the user of company analysis ? Discuss.

3+7=10

কোম্পানী বিশ্লেষণ কি? কোম্পানী বিশ্লেষণৰ ব্যৱহাৰকাৰী সকল কোন? ব্যাখ্যা কৰা।